

Nr 64.

Av herr Jeansson, om utredning och förslag i syfte att understöd från vissa donationer och välgörenhetsfonder m. m. icke må medräknas såsom inkomst vid bestämmande av pensionstillägg enligt lagen om allmän pensionsförsäkring.

Enligt 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring utgår av allmänna medel ett s. k. pensionstillägg (eller understöd) till den, som är till arbete varaktigt oförmögen och vilkens årsinkomst ej uppgår för man till 425 kr. och för kvinna till 400 kr. Detta tillägg eller understöd utgör för år räknat för man 225 och för kvinna 210 kr. med avdrag av $\frac{6}{10}$ av det belopp, varmed pensionstagarens årsinkomst överstiger 50 kr. Sådan årsinkomst utgör enligt 7 § i samma lag »all den inkomst av fast egendom, kapital eller arbete, som någon skäligen kan antagas komma att tillsvidare årligen åtnjuta», dock att såsom inkomst icke räknas pension på grund av obligatoriska avgifter enligt pensionsförsäkringslagen, ej heller, intill ett belopp av högst 300 kr., pension på grund av frivilliga avgifter enligt samma lag.

Av motiven till lagen framgår, att såsom årsinkomst icke skall räknas, bl. a. understöd från kommunen (fattigvård).

Nu förekommer en hel del genom donationer, insamlingar eller på annat sätt bildade fonder, vilkas avkastning enligt meddelade föreskrifter skall användas till hjälp och understöd åt fattiga. Erhåller någon från en sådan fond ett understöd under ett antal år framåt, anses detta understöd böra upptagas som inkomst, då det gäller att bestämma storleken av hans pensions-tillägg. Ett sådant understöd minskar således i regel pensionstillägget betydligt och kan i vissa fall medföra, att ett dylikt tillägg ej alls kan utgå.

Här några exempel, alla angå för enkelhetens skull en ogift kvinna. Har hon icke någon inkomst eller högst 50 kr. får hon högsta pensionstillägg 210 kronor. Åtnjuter hon understöd från fond med 100, 200 eller 300 kr. sjunker pensionstillägget till resp. 180, 120 och 60 kr. Uppgår understödet till 400 kr. om året, får hon ej något pensionstillägg alls. Har hon en årsinkomst av t. ex. arbete å 100 kr., blir pensionstillägget 180 kr. Tillkommer ett understöd från fond med 100 eller 200 kr. sjunker pensionstillägget till resp. 120 och 60 kr., samt utgår ej alls, om fondunderstödet uppgår till 300 kr.

Då det i regel torde vara omöjligt att draga sig fram med en pension på 225 kr. utan hjälp från annat håll, kan ett understöd från en välgörenhetsfond vara synnerligen välbehövt. Det måste då anses såsom ett verkligt missförhållande, att ett sådant tillskott till pensionen skall verka minskande

på densamma och således icke med hela sitt belopp komma den nödställda till godo. Detta kan även motverka folks benägenhet att donera medel till fattigas hjälp.

Såsom ovan nämnts räknas icke fattigvårdsunderstöd som årsinkomst vid bestämmande av pensionstilläggs storlek. Då understöd från välgörenhetsfond i mångt och mycket synes vara fullt jämförbart med fattigvårdsunderstöd, finner jag starka skäl tala för, att dylikt understöd ej heller skall räknas som inkomst, åtminstone i den mån understödet icke överstiger ett ej alltför stort belopp, t. ex. 200 kr.

En bestämmelse i sådan riktning skulle visserligen medföra någon ökning i det allmännas kostnader för pensionsförsäkringen. Huru stor denna ökning kan bliva, är jag icke i tillfälle att närmare angiva, men sannolikt kommer den att begränsas till ett så pass obetydligt belopp, att det icke bör verka avskräckande. Innan reformen genomföres, är emellertid en utredning i saken erforderlig.

Med stöd av det anförda tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och i vilken omfattning understöd från donationer, välgörenhetsfonder och dylikt, som stå under kommunal myndighets förvaltning och av sådan utdelas icke må medräknas som inkomst vid bestämmandet av pensionstillägg och understöd enligt pensionsförsäkringslagen, ävensom att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 20 januari 1927.

John Jeansson.
